

Tesalonaikaséké Pol taale viyaandén nyéngaa Taale ani kundi ma vé

Tesalonaika wan Masedonia provinsna néma gaayé wa. Pol Filipai taakatake Tesalonaikamba ye Gotna kundi kwayéndéka wani gaayém̄ba tékwa némaamba du dakwa wani kundi vékute Jisasna jémbaamba yaalandarén. Yaalandaka de Judasé vétake Polét kapérandi mawulé vékute yandaka Pol Tesalonaika taakatake yéndén, nak gaayét. Kukmba Pol, Korinmba yaréndéka, wa sékét nakurak jémbaa yambérékwā du Timoti, wa yaae Polét saapéndén Jisasna jémbaamba yaalan Tesalonaikamba tékwa du dakwat yan muséké.

Pol Timotina kundi vékutake, Sailas ambét Timoti dale sékét yarémbéréka ani nyéngaa viyaandén, Jisasna jémbaamba yaalan Tesalonaikasé déké yé kunumba vékulaka-pékaténdarénngé. Tesalonaikaséna yéku yapatéké, Jisaské yé kunumba vékulaka-ndakwanngé waak Pol mawulé tawulé yate wa ani nyéngaa viyaandén.

Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa de Jisas waambule yaaké yandékwa yapatéké yamba kurkale vékusékndakwe wa. Yate Polét anga waatakundarén, “Krais waambule yaandu taale kiyaan du dakwa nakapuk taamale waarape apapu apapu rapékaké daré kapuk? Krais yani sapakmba waambule yaaké dé?” Wunga waatakundaka Pol deku kundi waambule kaatate

anga wandékwa, “Guné ma yéku yapatémba male yatéte guna mawulé kururé kéraawure ma yékunmba yatéte Jisas yaaké yakwa nyaaké kaavétengunu.” Naandékwa Pol.

¹ Wuné Pol, Sailas ambét Timoti wunale sékét yarémbéréka wuné ani kundi nyéngaamba viyaawutékwa. Guné Tesalonaikasé Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa, gunéké wa viyaatakawutékwa. Guné nana aapa Gotna du dakwa wa téngunéngwa. Guné Néman Du Jisas Kraisna du dakwa wa téngunéngwa. Got gunéké mawulé sémbéraa ye gunat yékun yate gunat yéku mawulé kwayéndu guné yékunmba yatékangunéngwa. Dat wunga waatakunangwa.

Tesalonaikasé Gorké yékunmba vékulakate apamama yate yékunmba yaténdarén

² Apapu Gorale kundi bulte gunéké vékulakananga nana mawulé yékun yandéka Gotna yé kavéréknangwa.

³ Guné Gotna kundi yékunmba vékute wa yéku jémbaa wa yangunéngwa. Du dakwaké mawulé yate wa néma jémbaa wa yangunéngwa. Guné apamama yate nana Néman Du Jisas Krais waambule yaakwate yandékwannngé wa kaavéréngunéngwa. Wunga wa vékuséknangwa. Vékusékte nana aapa Gorét waatakunangwa, gunéké.

⁴ Guné Jisas Kraisna jémbaamba yaale nana aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, gunéké Got néma mawulé yate wandéka

déku du dakwa téngunéngwa. Wunga wa vékuséknangwa.

⁵ Talimba gunale yaréte gunat Gotna yéku kundi wa kwayénanén. Baka kundi yamba kwayénangwe wa. Gotna kundi gunat kwayénanga Gotna Yaamambi nana mawulémba wulaae rate mayé apa tiyaandéka wa anga wanánen, “Wanangwa kundi wan papukundi yamba wa. Wan yéku kundi wa. Yi wan wanana wa.” Naaananga wa vékungunén. Nané gunale yaréte gunéké vékulakate wa gunale sékét jémbaa yananén. Yananga wa véngunén.

⁶ Nanat vétake yananén pulak yangunén. Yate Néman Du yakwa pulak wunga yangunén. Gotna kundi kurkale vékungunéngä de Gotna kundiké kalik yakwa dunyan gunat asa kapéremusé wa yandarén. Yandaka Gotna Yaamambi gunat yéku mawulé kwayé-ndéka, guné mawulé tawulé yangunén. Wunga yate yékun yaténgunén.

⁷ Yatéte ras du dakwat yéku mawulé vékute yaréndarénngé wakwasnyéngunén. Masedonia, Akaiamba waak yaréte Jisaské yékunmba vékulakakwa du dakwa akwi, yéku mawulé vékute yaréngunéngwanngé vékundarén.

⁸ Guné Néman Duké kundi kwayéngunéngä wani képmaamba tékwa du dakwa vékundarén. Guné Gorké yékunmba vékulaka-ngunéngä wani képmaamba tékwa du dakwa, genge gaayémba tékwa akwi du dakwa waak, vékundarén wa. Yandaru nané det kundi ras waak katik waké nané.

⁹ Wani du dakwa vékutake bulndakwa, nané ye gunale yarénanénngé. Bulte gunéké anga wan-

dakwa, “Wani du dakwa papungot yaasékatake waalakwe bulaa apapu rapékakwa Néman Du Gotna kundi vékute déké wa jémbaa yandakwa.” Naandakwa.

¹⁰ Wunga wate kundi ras waak gunéké anga wandakwa, “Gotna nyaan, Gotna gaayém̄ba gaayaké yandékwānngé wa kaavéréndakwa.” Naandakwa.

Gotna nyaan Jisas talimba kiyaandéka Got wandéka nakapuk taamale waarapndén. Jisas nanat yé kun yandékwa. Yandu kényaa Got néman du rate kapéremusé yan du dakwat rakarka yate, yandarén kapéremusé waambule det yakatare nané yan kapéremusé nanat katik yakataké dé.

2

Pol Tesalonaikamba yaréte ani jémbaa yandén

¹ Jisasna jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, anga wa véngunén. Talimba nané gunéké ye gunale yaréte Gotna kundi kwayénanga wa yé kunmba vékungunén.

² Talimba Filipaimba yarénanga nanat waerute nanat kapérandi musé yandaka kaangél kutnanén. Filipai taakatake gunéké yénanén. Yénanga nana Néman Du Got yéku mawulé kwayéndéka rékaamba maamaké wup yakapuk yatéte déku yéku kundi gunat kwayénanén. Wunga wa vékusékngunéngwa.

³ Dunyan ras nanéké anga wandakwa, “De kapére mawulé yate, kapéremusé yate, paapu

yate wa gunat wandakwa.” Wunga wandakwa kundi wan paapu wa.

⁴ Talimba Got nanéké anga wandén, “Deku mawulé yékun wa. De wuna kundi kwayékandakwa.” Naandén. Wunga wandéka wa mawulé yandékwa jémbaa yanangwa. Got nana mawulé véte nanat kurkale vésékndékwa. Dé nana jémbaaké jaambindénngé wa wanangwa. Du dakwa nana jémbaaké jaambindarénngé yamba wanangwe wa.

⁵ Nané gunale yaréte papukundi yamba wanangwe wa, guné nanéké jaambingunénngé. Nané gunale yarénanga nana mawulé guna salmu walmuké génngapuk yandéka gunat papukundi yamba kwayénangwe wa, guna musé nanat tiyaangunénngé. Kwayénangwa kundi wan yéku kundi wa. Yi wan wanana wa. Got wa vékusékndékwa.

⁶ Guné, dunyan ras waak, nana yé kavérékmuké kalik yanangwa.

⁷ Nané Kraisna kundi kure yaakwa dunyan déké wa jémbaa yanangwa. Yanangwanngé, nana yé kavérékngunénngé mawulé yamunaananu, wa yékun yakatik. Wunga yamba yanangwe wa. Nané gunéké yakélak yaréte vénanén, aasa léku nyambaléséké vélékwa pulak.

⁸ Nané gunéké mawulé tawulé yate anga wananaén, “Gotna kundi det kwayépéka-kanangwa. Dele jémbaa yate kiyaananu wa néma musé yamba wa. Wa baka musé wa.” Naananén. Gunéké mawulé yate wa wunga wananaén.

⁹ Wuna aanyé waayéka nyangengu, nané gunale yaréte jémbaa yate Gotna kundi kwayéte

néma jémbaa ras waak wa yananén. Gaan nyaa néma jémbaa wa yananén, musé asé kwayéte yéwaa kéraamuké. Guna musé asé baka kéraamuké kalik yate, wa ani néma jémbaa yananén. Wani muséké wa vékusékngunéngwa.

¹⁰ Guné Jisaské yékunmba vékulakakwa du dakwale yaréte wa nané Gotna jémbaa yate gunat yéku kundi kwayénanén. Kwayéte yéku musé male yate yéku mawulé vékute gunale yékunmba yarénanén. Wa vékusékngunéngwa. Got waak wa vékusékndékwa.

¹¹ Aapa déku nyambaléséké kurkasale véréndékwa pulak, nané waak gunéké kurkasale vérénanén. Wa vékusékngunéngwa.

¹² Nané véréte gunat apapu wanenén, Got mawulé yandékwa pulak yate yéku mawulé vékute, yéku musé yate yaréngunénngé. Got a waakwa, guné déku kundi vékute dale déku gaayém̄ba apapu apapu rangunénngé.

Tesalonaikasat kapére yandaka de Jisaské yékunmba vékulakate apamama ye téndarén

¹³ Talimba nané gunale yaréte Gotna kundi kwayénanga wani kundi vékute wangunén, “Wa Gotna kundi wa. Yi wan wanana wa. Képmaana duna kundi yamba wa.” Naangunén kundi wan yékun wa. Apapu Gorale kundi bulte nané gunéké vékulakate, déku kundi vékungunénngé anga wanangwa, “Wan yékun wa.” Naanangwa. Got guné Jisaské yékunmba vékulakakwa du dakwale kundi bulndéka déku kundi guna mawulém̄ba wulaae téndéka wa guna mawulé yékun yakwa.

14 Talimba Juda dunyansé deku gaayé du dakwat yaavan kutndarén. Yaavan kutndaka Krais Jisasna jém̄baamba yaalan du dakwa, Gotna du dakwa, Judiamba jaawuwe yare kaangél kutndarén. Guna gaayé dunyan gunat waak yaavan kutndarén. Yandaka kaangél kutngunén. Gunat wunga yaavan kutndaka Judiamba tékwa Jisasna du dakwa pulak yaréngunén.

15 Talimba Juda dunyansé Gotna yémba kundi kwayétan dunyanét viyaandarén. De viyaawurétake kukmba Néman Du Jisas viyaandékndarén. Viyaatake nanat waarundarén. Waarundaka deku képmaa yaasékatake yénanén. Wani dunyan wunga yandaka Got déké kalik yandékwa. Wani du wunga yatake de akwi du dakwana maama wa téndakwa.

16 Nané Gotna kundi nak gaayé du dakwat kwayékate yananén, Got det yékun yandu de déku kundi vékute yékunmba tépékaandarénngé. Kwayékate yananga Juda dunyansé wa akwi du dakwana maama téte nanat waarundarén, nané nak gaayé du dakwat wani kundi kwayékapuk yananénngé watake. De wunga yate asa kapéremusé wa yandarén. Yandarén kapéremusé deku mawulémba vékulékén wa. Vékulékndéka bulaa Got det rakarka yandékwa.

Pol Tesalonaikasat nakapuk vémuké mawulé yandén

17 Nana aanyé waayéka nyangengu, gunat yaasékatake ye yaré yaré naae nakapuk guné véké mawulé yananén. Amba yaréte gunéké

vékulakate, gunat vékapuk yate, aapa déku nyambaléké mawulatmba vékundékwa pulak nané gunéké apapu asa mawulé wa vékunanén.

¹⁸ Mawulatmba vékute gunéké nakapuk yékwate yanánén. Wuné Pol apapu ye guné véké mawulé yaréwutéka, Satan wa yaambu taakatékdéka yamba yénangwe.

¹⁹⁻²⁰ Nana Néman Du Jisas nakapuk waambule yaandu nané déku saawimba téte, gunéké vékulakate mawulé tawulé yakanangwa. Kamu musat véndu déku mawulé nanéké yé kun yaké dé? Gunat véndu déku mawulé yé kun yakandékwa. Guné nana kundi vékute déké yé kun mba vékute déku kundiké anga wangunén, “Yi wan wanana wa.” Naangunén. Gunéké vékulakate mawulé tawulé yanangwa.

3

Pol wandéka Timoti wa yén deku mawulé yé kun yandénngé

¹ Talimba gunéké vékulakate wuné Pol aané Sailasale anga watén, “Deké vékuké mawulé yatékwa. Deku kundiké yaréte vékupatitékwa. Aané amba yaréte watu Timoti yé kandékwa, deku kundi vékuké.” Wunga watake Atensmba yaréte Timotit watén, gunéké yéndénngé.

² Timoti aanale ye yé yaa yate dé waak Gotna jémbaa yate Kraiské yé ku kundi wa kwayéndékwa. Dat watéka gunéké ye gunat kundi kwayéndén, guné Jisaské yé kun mba vékulakangunu guna mawulé apamama ye yé kun mba téndénngé.

³ Guné Jisasna jémbaamba yaalangunénngé du ras kalik yate gunat yaavan kurkandakwa. Guna du dakwa ras wup ye Jisasna jémbaa ka yaasékanguna naatake, wa Timotit watéka yéndén gunat yéku kundi wamuké. Talimba Got de yakwate yakwa yapatéké vékusékte wa wandén, “Wunéké yékunmba vékulakakwa du dakwat yaavan kurkandakwa.” Wunga wandén pulak, bu-laa nané Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa a kaangél kutnangwa.

⁴ Talimba gunale yaréte anga wa wawutén, “Nanat yaavan kurkandakwa.” Wani kundi wawutéka yandaka wa véngunén.

⁵ Wani kundiké vékulakate yamba vékusékwutékwe wa. Satan guna mawulémba wulaae dé to kapuk? Guné déku kundi guné vékwo? Talimba gunale yaréte néma jémbaa wa yananén, Gotna kundi vékungunénngé. Wani kundi guné yaasékak? Guna mawulé apamama yandéka a guné Jisaské yékunmba vékulako? Wani muséké vékusékngé mawulé yate, guna kundiké kaavéréké kalik ye, wa Timotit wawutéka wa gunéké yéndén.

Timoti waambule yaae wandéka Pol mawulé yandén

⁶ Timoti gunéké ye yare bulaakakét a aanéké waambule yaandén. Waambule yaae aanat ani yéku kundi saapéndén gunéké, “Jisaské yékunmba vékulakandaka deku mawulé yékun tékwa. Du dakwaké néma mawulé yandakwa. De bénéké apapu mawulatmba vékundakwa. De béné véké

néma mawulé yandakwa, béné de véké néma mawulé yambénéngwa pulak.” Naandén.

⁷ Wunga wandéka, guna mawulé yé kunmba tékwanné kundi vékutéka, aana mawulé yé kun yan. Dunyan ras aanat yaavan kutndaka kaangél kutte guna kundi vékutéka aana mawulé yé kun yakwa.

⁸ Guné Néman Duké yé kunmba vékulakangunu déku mawulé guna mawulémba téndu, nané yéku mawulé vékute yé kunmba yatékanangwa.

⁹ Nané gunéké vékute mawulé tawulé yate Gotna ménimba téte dat anga wanangwa, “De ménéké yé kunmba vékulaka-ndaka nanat yé kun yaménén. Yé kun wa.”

¹⁰ Wunga wate gaan nyaa dat waatakunangwa, ye gunat nakapuk vémuké. Guné Kraiské kundi ras vékukapuk yangunu, nané yéku kundi ras waak gunat kwayékanangwa, yé kunmba vékulakate tésékéyakngunénngé. Wani muséké Gorét apapu waatakunangwa.

Pol Gorét waatakundén

¹¹ Nana aapa Got nanat yé kun yate nana Néman Du Jisas waak wungat male yandu gunéké nakapuk yé kanangwa.

¹² Néman Du gunat yé kun yandu, gunale yaréte déku jémbaamba yaalan du dakwaké mawulé yate, guné akwi du dakwaké mawulé yakan-gunéngwa. Yate apamama yasékéyakte kukmba deké gén kiya yakangunéngwa, nané gunéké gén kiya yanangwa pulak.

¹³ Néman Du Jisas wandu guna mawulé apamama ye yé kunmba tékandékwa. Nana

Néman Du Jisas déku du dakwale yaandu guné nana aapa Gotna ménimba yéku du dakwa téngunu wakandékwa, “De yéku du dakwa wa.” Naakandékwa. Wunga waatakunangwa Gorét.

4

Anga yaténanénngé wa Got mawulé yandékwa

¹ Nana aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, bulaa kundi wasékéyak-ngawutékwa. Guné ma véku. Yéku mawulé vékute kurkasale yaténgunénngé wa Got mawulé yandékwa. Talimba nané gunale yaréte gunat wa wanánén, kurkale yaténgunénngé. Wananga vékute yéku mawulé kéraate kurkale yaténgunén. Bulaa gunat wanangwa. Wunga ye apa tapa yate kurkale yatépéka-kangunéngwa. Néman Du Jisas nanale rate wandéka wa gunat ani kundi kwayénangwa.

² Néman Du Jisas nanat apakundi wandéka wa wani kundi déku yém̄ba gunat wananga vékungunén.

³ Guné anga yangunénngé wa Got mawulé yandékwa. Guné Gotna du dakwa yatéte yéku musé male yakangunéngwa. Du dakwale kapéremusé katik yaké guné.

⁴⁻⁵ Yékéyaakmba tékwa dunyansé Gorké vékukapuk yate wa kapére mawulé yate taakwa kéraandakwa. Guné yékéyaak yakwa dunyan pulak kapére mawulé yaké yambak. Yéku mawulé vékute taakwa ma kurkale kéraangunék.

⁶ Guné guna duké ma vékulakangunu. Deké vékulakate guné det paapu yaké yambak. Deku taakwa kéraaké yambak. Talimba gunat anga

wananén, “Dunyan wani kapéremusé yandaru, Néman Du wani kapéremusé waambule det yakatakandékwa. Guné wani kapéremusé ykwate yambak.” Gunat wunga wa wanen.

⁷ Got wa waandén nanat, déku jémbaa yananénngé. Nanat waatake yéku musé male yananénngé wa mawulé yandékwa. Nané kapéremusé yamuké kalik yandékwa.

⁸ Got déku Yaamambi tiyaandékwa nanat. Tiyaandéka wa déku kundi kwayénangwa. Du dakwa ras kwayénangwa kundi vékumuké kalik yate nanat kuk kwayéte, Gorét waak wa kuk kwayéndakwa.

⁹ Guné Jisasna jémbaamba yaalan du dakwaké gén kiya ma yangunék. Deké gén kiya yangunénngé Got gunat wa yakwasnyé-ndén. Yandéka wani munguké wa vékusék-ngunéngwa. Wuné wani munguké nakapuk katik waké wuté.

¹⁰ Guné wunga vékusékte Masedonia provinsmba yaréte Jisasna jémbaamba yaalan akwi du dakwaké gén kiya yangunéngwa. Yangunéngä bulaa gunat anga wanangwa. Guné apamama yate deké gén kiya ma yasékéyakténgunu.

¹¹ Guné anga ma yangunék. Guna kapmang guna jémbaa ma yangunék. Guna jémbaa yate kurkasale yaréte guna jémbaaké male ma vékulakangunék. Nak duna jémbaaké vékuké yambak. Wan deku jémbaa wa. Guna jémbaa yamba wa. Talimba wani muséké gunat wa wanen.

¹² Guné wunga yaréte guna jémbaa yate guna kapmang guna mungu kéraakangunéngwa.

Kéraate nak du taakwat munguké katik yaawiké guné. Guné wunga yangunu de wani Jisasna jémbaamba yaalakapuk yakwa du dakwa véte gunéké wakandakwa, “Wan yéku du dakwa wa.” Naakandakwa.

Néman Du waambule yaae nané kure waarakandékwa

¹³ Nana aanyé waayéka nyangengu, ma véku. Yékéyaakmba yatékwa du dakwa Jisaské yé kunmba vékulakakapuk yate, dale apamu rapékamuké yamba vékulakandakwe wa. Yate de du dakwa kiyaandaka taktak géraandakwa. Guné Jisaské yé kunmba vékulakate kiyaan du dakwaké vékusékngunénngé, wa mawulé yanangwa. Guné yékéyaakmba yatékwa du dakwa pulak taktak géraamuké kalik yanangwa.

¹⁴ Talimba Jisas kiyaae wa nakapuk taamale waaraapndén. Wunga yandénngé wa nané wanangwa, “Yi wan wanana wa.” Naanangwa. Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa kiyaandaru kukmba Got wandu de nakapuk taamale waaraape Jisasale nakapuk yaakandakwa. Wunga yaakwate yandakwanngé wanangwa, “Yi wan wanana wa.” Naanangwa.

¹⁵ Néman Du wandéka vékute déku kundi nané gunat anga wanangwa. Sérémaa Néman Du waambule yaandu déku jémbaamba yaale kiyaakapuk kulé tékwa du dakwa nané déku jémbaamba yaale kiyaawuran du dakwat taalékére taale katik waaraké nané.

¹⁶ Got nyaarang naae wandu déku kundi kure gaayakwa dunyanna néman du waandu Gotna paati waakandékwa. Waandu Néman Du Jisas

Gotna gaayémba gaayakandékwa. Gaayandu Néman Duna jémbaamba yaale kiyaawuran du dakwa nakapuk taamale waarap-kandakwa.

¹⁷ Waarapndaru nané kiyaakapuk kulé tékwa du dakwa nané Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa, nané akwi dele waarékanangwa. Nané Néman Du nyétmба vénanénngé, dele nanale akwi buwitakumba kurikandékwa. Kure yéndu nané akwi waare dé véte, dale yé kunmba rasékéyak-nganangwa, apapu apapu.

¹⁸ Guné wani kundiké ma vékulaka. Guna du nak kiyaandu guna du dakwa déké néma mawulé sémbéraa yandaru guné wani kundi det ma wangunék, deku mawulé yé kun téndénngé.

5

Nana mawulé kutpéke Néman Du yaaké yandékwangé ma kaavérékwak

¹ Nana aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, yani sapak, yéngä nyaa wani musé yaaké dé? Wani sapakngé gunat katik waké nané. Ani muséké wa vékusékngunéngwa.

² Néman Du yaanda nyaa anga wa yakandékwa. Sélndu gaan yaandéka vékusék-ngapuk yangunéngwa pulak, wunga wa wani nyaa vékukapuk yarénguna sapak wa yaakandékwa. Wunga wa vékusékngunéngwa.

³ Du dakwa ras anga wakandakwa, “An yéku sapak a. Nané yé kunmba yaténangwa.” Wunga wandaru vakmi deké bari yaakandékwa. Nyaan kéraaké yate kaangél vékukwá taakwa pulak, wa

wani du dakwa bari kaangél kurkandakwa. Wani kaangélké yaange yéké yapatikandakwa.

⁴ Nana aanyé waayéka nyangengu, guné Gotna kundi vékute wa yékun yaténgunéngwa. Guné wani du dakwa pulak yamba yaté-ngunéngwe wa. Néman Du yaanda nyaa sélndu yakwa pulak vékusékngapuk yaténangwa sapak bari yaandu guné katik vat naaké guné.

⁵ Guné Gotna kundi kurkale vékute mawulé yate, nyaa kaalékwamba wa yaténgunéngwa. Yatéte Néman Du yaana nyaaké kaavéréngunéngwa. Nané waak Gotna kundi vékute yéku mawulé vékute, wa nyaa kaalékwamba wa ténangwa. De Gotna kundi vékukapuk yate wa kapére mawulé vékute, ganngétémba wa yaténdakwa. Nané ganngétémba yamba yaténangwe wa.

⁶ Yundé kwaakwa duna mawulé yékun yamba te wa. Nana mawulé yékun téké yandékwanngé wa nané yékunmba kaavéré-kanangwa. Yundé kwaakwa du pulak katik yatéké nané.

⁷ Yundé kwaaké du dakwa gaan wa kwaandakwa yundé. Waangété kulak kakwa du, waangété kulak ke de gaan waangété yandakwa.

⁸ Nané Gotna kundi vékute nyaa kaalékwamba yatékwā du dakwa, wunga katik yaké nané. Nané nana mawulé yékun tékwate yandékwanngé, nané kurkasale ma yatékwak. Waariyakwa dunyansé de apamama yakwa bundék musé saawundakwa, maama viyaandaru deku vi deku maa-tumba wulaakapuk yamuké. Hat saapndakwa, maama deku maakamba viyaakapuk yamuké.

Wunga ye wa yékunmba tékandakwa. Gorké yékunmba vékulakate du dakwaké gén kiya yakwa yapaté, wan waariyakwa duna apamama yakwa bundék musé pulak wa. Got nanat yékun yamuké kaavérénana yapaté, wan waariyakwa duna hat pulak wa. Waariyakwa dunyansé wani mungu saawure yékun téndakwa pulak, nané wani yapaté yate, ma yékunmba yatékwak.

⁹ Got wa wandén, nané déku du dakwa ténanénngé, apapu apapu. Nanat rakarka yate yananén kapérandi musé yakataké yamba wandékwe wa. Yamba yé wa. Nana Néman Du Jisas Krais nanat yékun yandu nané apapu yékunmba yarépéka-nanénngé, wa wunga wandén Jisas.

¹⁰ Déku jémbaamba yaale kiyaan du dakwa, déku jémbaamba yaale kulé tékwa du dakwa waak, nané Néman Du Jisasale rasékéyak-nanénngé, wa kiyaandén Jisas.

¹¹ Guné nak nak wani yéku kundi guna du dakwat ma kwayépékarénguné, bulaa kwayéngunéngwa pulak. Kwayéngunu deku mawulé, guna mawulé waak apamama ye kurkale tékandékwa.

Pol kundi bulsékéyakndékwa

¹² Nana aanyé waayéka nyangengu, ma véku. Néman Du wandéka dunyan ras guna néma du téte gunat kundi kwayéndakwa, guna mawulé yékun téndénngé. Wunga yate gunale néma jémbaa wa yandakwa. Gunat deké anga wanangwa. Guné wani dunyanséna kundi vékwe wandakwa pulak yate, det ma yékun yangunu.

¹³ Yate “Yéku jémbaa wa yandakwa,” naate, deké ma gén kiyaa yangunu. Yate guné Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa akwi ma nakurakmawulé yate yékunmba yaténgunék.

¹⁴ Nana du dakwa, gunat némaanmba anga wanangwa. Jémbaa yaké saalakukwa du dakwat kundi ma kwayé, nakapuk jémbaa yandarénngé. Wup yakwa du dakwat ma yéku kundi kwayéngunék, apamama ye kurkale yaténdarénngé. Apamama yakapuk yakwa du dakwat ma yékun kutngunék. Akwi du dakwat yéku kundi yakélak yakélak ma wangunék, deku mawulé yékun téndénngé.

¹⁵ Ani kundi ma véku. Guna du dakwa, akwi du dakwat waak, ma yékun kutngunék. Du ras gunat kapérandi musé yandaru guné wani kapérandi musé yakataké yambak.

¹⁶ Apapu ma mawulé tawulé yangunék.

¹⁷ Apapu apapu ma Gorale kundi bulngunék.

¹⁸ Krais Jisasale nakurakmawulé yate wa déku du dakwa téngunéngwa. Téngunéngwanngé, gunéké yéku musé yaandu, kapérandi musé yaandu, mawulé yékun téndu Gorét anga ma wangunék, “Got, méné nanat yékun yaménéngwa.” Naangunék Gorét akwi muséké. Wunga wangunénngé Got mawulé yandékwa.

¹⁹ Gotna Yaamambi jémbaa yandékwa. Guné déku jémbaa taakatépéké yambakate.

²⁰ Dunyansé Gotna yém̄ba kundi kwayé-ndaru guné wani kundi kuk kwayémbak.

²¹ Taale akwi kundi akwi muséké ma vékulakanganuék. Vékulakate vékusék naate yéku

kundi vékute yéku yapaté ma yanguné.

²² Kapérandi kundi bulké yambak. Kapérandi kundi vékuké yambak. Kapéremusé yaké yambak.

²³ Yéku mawulé kwayékwa du Got gunat yékun yandu, guné yéku mawulé kéraate, yéku musé yakwa du dakwa tékangunéngwa. Dé guna mawulé, guna kwaminyan, guna sépéké yékunmba véndu, guné yékunmba yatépéka-kangunéngwa. Wunga yatépékangunu nana Néman Du Jisas waambule yaae gunat anga wakandékwa, “Guné yéku du dakwa wa.” Naakandékwa. Wanngé mawulé yanangwa.

²⁴ Guné Gotna kundi vékungunénngé wa gunat waandékwa. Dé wandékwa pulak yakwa du wa. Rate gunat yékun kurkandékwa.

²⁵ Nana aanyé waayéka nyangengu, guné Gorét ma waataku-ngunék, nanat yékun kutndénngé.

²⁶ Gotna du dakwat yanangwa pulak, guné guna aanyé waayéka nyangenguké mawulé tawulé yate, mawulé tawulé yangunéngwa yapaté det ma yangunék.

²⁷ Néman Du wunat wandéka wa wuné déku yém̄ba anga wawutékwa. Guné ani nyéngaamba kwaakwa kundi véte ani kundi némaanmba ma wangunék, Jisasna jémbaamba yaalan akwi du dakwat.

²⁸ Nana Néman Du Jisas Krais gunéké mawulé sémbéraa yate gunat yékun yakandékwa. Wanngé Gorét waatakunangwa.

Wani kundi a wasékéyakwutékwa. Yaak.

**Gotna Kundi
The New Testament in the Wosara-Kamu Dialect of
the Ambulas Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Ambulas (Wosera) long
Niugini**

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ambulas (Wosera) (Wosera-Kamu dialect of Ambulas)

Dialect: Wosera-Kamu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

642fc614-c768-54bd-ae38-31184977f6f6